

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor een eenmalige onkostenvergoeding voor studenten die in het academiejaar 2020-2021 een diploma van bachelor in de verpleegkunde behalen met een studieomvang van 240 studiepunten
- Definitieve goedkeuring

Sinds het academiejaar 2016-2017 is de studieomvang van de bacheloropleiding Verpleegkunde in de Vlaamse Gemeenschap uitgebreid tot 240 studiepunten. De tweede lichting studenten die de uitgebreide opleiding van 240 studiepunten volgt, zit nu in de vierde fase, die o.a. bestaat uit achthonderd uur contractstage. Het gaat om een contractstage waarin de studenten massaal zijn ingezet, o.a. om de aanslepende coronacrisis mee op te vangen. Daarom wordt voor de studenten die dit academiejaar de verlengde opleiding afronden, net als voor hun voorgangers vorig academiejaar en in afwachting van een statuut voor verpleegkundigen in opleiding (VIO) een eenmalige toelage uitgetrokken als tegemoetkoming in de kosten van het extra (stage)jaar.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit ontwerp van besluit kadert in het beleidsveld gezondheids- en woonzorg. Het gaat meer bepaald over het inhoudelijk structurelement algemeen gezondheidsbeleid.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën heeft op 16 juni 2021 een ongunstig advies gegeven over dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over een eenmalige onkostenvergoeding voor studenten die in het academiejaar 2020-2021 een diploma van bachelor in de verpleegkunde behalen met een studieomvang van 240 studiepunten.

Conform het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 is het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, vereist.

Het advies van de Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, werd aangevraagd op 21 juni 2021.

Dit ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies 2021-264 van 18 juni 2021.

Er wordt geen advies gevraagd aan de Raad van State, met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Er is een dringende noodzakelijkheid omdat het cruciaal is dat de studenten die in de eerste zitting van het academiejaar 2020-2021 al afstuderen zo snel mogelijk kunnen worden geïnformeerd over de mogelijkheid om de uitbetaling van een onkostenvergoeding aan te vragen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Sinds het academiejaar 2016-2017 is de studieomvang van de bacheloropleiding verpleegkunde in de Vlaamse Gemeenschap uitgebreid tot 240 studiepunten. De tweede lichting studenten die de uitgebreide opleiding van 240 studiepunten volgt, zit nu in de vierde fase, die o.a. bestaat uit achthonderd uur contractstage. Het gaat om een contractstage waarin de studenten massaal zijn ingezet, o.a. om de aanslepende coronacrisis mee op te vangen. Daarom wordt voor de studenten die dit academiejaar de verlengde opleiding afronden, net als voor hun voorgangers vorig academiejaar en in afwachting van een statuut voor verpleegkundigen in opleiding (VIO) een eenmalige toelage uitgetrokken als tegemoetkoming in de kosten van het extra (stage)jaar.

Alle studenten die in het academiejaar 2020-2021 aan een onderwijsinstelling in Vlaanderen hun diploma behalen van bachelor in de verpleegkunde met een studieomvang van 240 studiepunten komen in aanmerking voor een eenmalige onkostenvergoeding.

Deze onkostenvergoeding is een tegemoetkoming om kosten zoals vervoer, parking en maaltijden, die de achthonderd uur extra stage met zich meebrachten, te compenseren.

Het voorliggend voorstel wil een éénmalige, tijdelijke oplossing bieden voor de studenten die dit academiejaar afstuderen, met het oog op de introductie van het VIO-statuuut.

Vanuit de Vlaamse Regering wordt het initiatief genomen om de leerladder in de zorg te verankeren en de verschillende verpleegkundige functies te verduidelijken binnen het Vlaamse zorg- en onderwijslandschap. Het VIO-statuuut maakt duidelijk onderdeel uit van deze leerladder (niveau 6). Daarnaast ijvert de Vlaamse Regering ervoor om dit functiemodel in de federale gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen in te schrijven.

De Vlaamse Regering zal dit functiemodel samen met de werkgevers in de Vlaamse zorg- en welzijnssector finaliseren en juridisch verankeren. Onderdeel hiervan is ook de financiering van dit VIO-statuuut en meer bepaald de vergoeding van de stage-uren door de werkgevers.

We verwijzen graag naar de betreffende mededeling aan de Vlaamse Regering (dd. 3 juli 2020, VR PV 202/40 punt 0062) die deze ambitie verduidelijkt.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1 bepaalt dat iedere student die in het academiejaar 2020-2021 aan een ambtshalve geregistreerde instelling in Vlaanderen een diploma van bachelor in de verpleegkunde behaalt met een studieomvang van 240 studiepunten in aanmerking komt voor een eenmalige onkostenvergoeding van 1000 euro.

Artikel 2, eerste lid, stelt dat de eenmalige onkostenvergoeding door het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid, opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Zorg en Gezondheid", wordt uitbetaald. Conform artikel 2, tweede lid, moet de student de onkostenvergoeding aanvragen via een aanvraagformulier dat het voormelde agentschap daarvoor ter beschikking stelt, of via een digitaal platform ter aanvulling of vervanging van het aanvraagformulier.

Het derde lid van artikel 2 stelt dat de aanvraag tot het bekomen van de onkostenvergoeding ten laatste op 30 november 2021 moet bezorgd worden aan het Agentschap Zorg en Gezondheid. Aanvragen die later aan het Agentschap worden bezorgd, komen niet meer in aanmerking voor een uitbetaling van de onkostenvergoeding.

Het vierde lid van artikel 2 stelt dat het Agentschap Zorg en Gezondheid de uitbetaling van de onkostenvergoeding tegen uiterlijk 31 december 2021 realiseert.

Artikel 3 legt de inwerkingtreding van het besluit vast op de dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 4 bevat de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De eenmalige budgettaire impact voor het begrotingsjaar 2021 wordt geraamd op 1600 Keuro waarvoor de benodigde middelen beschikbaar zijn binnen VIA 6 in kader van de acties die de Vlaamse Regering wil integreren in het actieplan (zij-)instroom. Deze middelen zullen worden herverdeeld naar het begrotingsartikel betreffende 'andere initiatieven in de residentiële en gespecialiseerde zorg' (GEO-1GDF2LA-WT). In eerste instantie zal deze herverdeling 1,2 miljoen euro bedragen. Het saldo tussen deze herverdeling en de totale budgettaire impact zal worden gecompenseerd met een volgende herverdeling.

De Inspectie van Financiën heeft op 16 juni 2021 een ongunstig advies verleend. Hieronder gaan we graag in op de aangehaalde argumentatie.

1. De Inspecteur van Financiën geeft in zijn advies van 16 juni 2021 aan dat het ontwerp van besluit geen enkele bepaling bevat i.v.m. de toekenning van de vergoeding.
=>Het ontwerp werd in die zin aangevuld, zodat duidelijk wordt wat de uiterste datum is tegen wanneer de onkostenvergoeding moet worden aangevraagd. Voorts wordt in het besluit ook gestipuleerd dat het Agentschap Zorg en Gezondheid de onkostenvergoeding ten

laatste tegen 31 december 2021 zal uitbetalen. O.i. is het bepalen van de sancties die gekoppeld worden aan een foutieve uitbetaling van de onkostenvergoeding in het ontwerp van BVR niet noodzakelijk. Wanneer dit het geval mocht blijken, dan zijn de regels uit het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 van toepassing, eventueel aangevuld met de burgerrechtelijke regels m.b.t. de onverschuldigde betaling. Onterecht uitbetaalde onkostenvergoedingen zullen dus effectief teruggevorderd worden.

2. De Inspecteur van Financiën verwijst in zijn advies naar de fiscale en parafiscale behandeling van de onkostenvergoeding.
=> Hierover werd intussen advies gevraagd van de FOD Financiën. Zij geven aan dat de onkostenvergoeding niet onderworpen is aan sociale bijdragen, gezien het een onkostenvergoeding in het kader van een onbezoldigde stage binnen een opleiding van het hoger onderwijs betreft. Fiscaal kunnen we op basis van volgende argumenten ook besluiten dat de onkostenvergoeding niet onderworpen is:
 - * het betreft een vergoeding die rechtstreeks gelinkt kan worden aan gederfde onkosten: verplaatsingskosten, kosten voor maaltijden, parkeerkosten,...
 - * het gaat om studenten die in eerste instantie, vanuit hun statuut als student niet onderworpen zijn aan fiscale behandeling.
 - * de onkostenvergoeding die verleend wordt is een tegemoetkoming in de kosten en valt onder de maximale drempels voor fiscaal vrijgestelde beroepsinkomsten.
3. De Inspecteur van Financiën stelt in zijn advies dat het huidig voorstel in tegenspraak is met de beslissing van de Vlaamse Regering van vorig jaar. De Inspecteur van Financiën verwijst naar de vraag van de Vlaamse Regering aan de minister bevoegd voor welzijn om de nodige maatregelen te nemen opdat de werkgevers een onkostenvergoeding zouden betalen aan de stagedoende studenten.
=> De minister werkt aan een structurele oplossing om tegemoet te komen aan de afspraken die hieromtrent gemaakt zijn. We willen dit doen door een VIO-statuuut (Verpleegkundige in opleiding) te introduceren in de laatste fase van de bacheloropleiding verpleegkunde. De gesprekken voor de invoering van het VIO-statuuut op federaal niveau en met de werkgevers zijn reeds gevorderd.
4. De inspecteur van financiën merkt in relatie tot de doelstellingen van VIA6 op dat deze onkostenvergoeding niet zal bijdragen tot het meer aantrekkelijk maken van de bachelor in de verpleegkunde.
=> De minister meent dat deze onkostenvergoeding hand-in-hand met de ontwikkeling van het VIO-statuuut net wel zal bijdragen aan de aantrekkelijkheid van de opleiding. Overleg hieromtrent met studentenvertegenwoordigers bevestigt deze zienswijze. Het VIO-statuuut en de daaraan gekoppelde onkostenvergoeding wordt door studenten bijzonder gewaardeerd, 1) omdat zij tegemoet komt aan kosten die zij effectief maken, 2) en dat is belangrijk omdat het VIO-statuuut een erkenning is voor de verantwoordelijkheid die studenten moeten nemen in de laatste fase van hun opleiding.
Deze ontwikkeling zal volgens ons dan ook een positief effect hebben op de studiekeuze voor de bachelor in de verpleegkunde, zowel bij generatiestudenten als bij zij-instromers, en vormt op die manier een belangrijk middel om één van de belangrijkste doelstellingen van het VIA 6 akkoord te realiseren. Het zou bovendien unfair zijn om de studenten die in 2021 te discrimineren t.o.v. hun voorgangers, en de studenten die na hen zullen afstuderen, omdat het legistieke traject rond het VIO-statuuut de nodige tijd in beslag neemt.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerp van besluit heeft geen impact op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor een eenmalige onkostenvergoeding voor studenten die in het academiejaar 2020-2021 een diploma van bachelor in de verpleegkunde behalen met een studieomvang van 240 studiepunten kan wegens het met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid meteen definitief worden goedgekeurd. Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering zal het besluit aan de diensten van het Belgisch Staatsblad worden overgemaakt met het oog op publicatie.

Het ontworpen besluit treedt in werking op de dag na publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de regels voor een eenmalige onkostenvergoeding voor studenten die in het academiejaar 2020-2021 een diploma van bachelor in de verpleegkunde behalen met een studieomvang van 240 studiepunten;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Wouter BEKE